

RAFAŁ KLÓSKA

Uniwersytet Szczeciński

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA PRZYKŁADZIE MIASTA SZCZECIN

Wprowadzenie

W procesie rozwoju przedsiębiorczości wyróżnia się następujące etapy¹:

- wstępną fazę rozwoju,
- okres eksplozji przedsiębiorczości,
- okres samoregulacji rynkowej,
- okres restrukturyzacji.

Przyjmuje się², że pierwszy etap był związany ze schyłkiem systemu socjalistycznego w Polsce i traktowany jako łagodne przejście do gospodarki wolnorynkowej. Okres eksplozji przedsiębiorczości zapoczątkowany został wejściem w życie ustawy o działalności gospodarczej z dnia 28 grudnia 1988 roku. Obserwowane wówczas tempo i skala przemian gospodarczych dla wielu osób były zaskoczeniem. Niektórzy szybko zaczęli wykorzystywać szanse i możliwości, jakie stwarzał rynek, a inni zupełnie nie mogli się odnaleźć w nowej rzeczywistości. Masowe powstawanie nowych firm postrzegane było jako niewątpliwie pozytywny efekt reform. Uwidoczniało się jednak społecznie negatywne, dotychczas nieznanne, zjawisko - bezrobocie. Fazą samoregulacji

¹ *Polityka rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w państwach centralnej i wschodniej Europy*. Red. B. Piasecki. Warszawa 1992, s. 243; *Badanie rentowności i żywotności małych firm w województwie szczecińskim*. Red. J. Hozer. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 1997, s. 152.

² Por. H. Mizgajska: *Małe i średnie przedsiębiorstwa jako przedmiot badań*. „Gospodarka Narodowa” 1997, nr 7-8, s. 37.

nazwać można okres³, w którym następowały stopniowe zmiany w strukturze podmiotowej rynku, przejawiające się w ewoluowaniu w kierunku większej serwicyzacji niż industrializacji gospodarki. Po wcześniejszym *boomie* na zakładanie wszelkiego rodzaju firm przyszedł czas na wzajemne dostosowywanie się popytu i podaży (potrzeb klientów i ofert przedsiębiorców). W okresie tym nastąpiła likwidacja coraz większej liczby przedsiębiorstw⁴. Od końca lat dziewięćdziesiątych „toczy się proces restrukturyzacji spontanicznej, oddolnej, o zasięgu powszechnym. W latach 1998-2001 stała się ona zasadniczym kierunkiem działania małych i średnich przedsiębiorstw, reakcją obronną, a zarazem ofensywą na trudne uwarunkowania”⁵. Zarówno rząd jak i władze lokalne powinny stale obserwować i kontrolować proces rozwoju przedsiębiorczości. Kwestie te są przedmiotem rozważań wielu ekonomistów i polityków, a rosnące zainteresowanie tym zagadnieniem wpływa w głównej mierze z roli, jakie mikro i małe firmy odgrywają w prawidłowo działającej gospodarce wolnorynkowej. Celem artykułu jest wskazanie czynników sprzyjających i ograniczających powstawanie firm w Szczecinie oraz uwypuklenie roli władz lokalnych w promowaniu przedsiębiorczości.

³ Trudno jest podać wyraźne granice czasowe poszczególnych etapów, gdyż nachodzą one na siebie, a niekiedy koniec jednej fazy jest traktowany już jako początek innej.

⁴ Problematyką tą dla rynku byłego województwa szczecińskiego zajmuje się m.in. I. Markowicz. Zwraca ona uwagę, że w latach 1991-1997 rozkłady wieku likwidowanych przedsiębiorstw wykazywały asymetrię prawostronną a przeważały firmy działające krócej niż 18 miesięcy (por. I. Markowicz: *Żywność małych firm*. W: *Metody ilościowe w ekonomii*. Red. J. Hozer. Zeszyty Naukowe nr 328. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2002, s. 284). W Polsce przynajmniej rok funkcjonuje tylko połowa, a powyżej pięciu lat - jedynie kilkanaście procent ogółu podmiotów (por. J. Baruk: *Dylematy rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*. „Gospodarka Narodowa” 2002, nr 3, s. 69). Dla porównania w państwach Unii Europejskiej blisko 40% upada w okresie do trzech lat, a 60% - do 10 lat od momentu rozpoczęcia działalności (por. Informator dla przedsiębiorców - Unia Europejska, www.republika.pl/wcke/inf%20prze.htm z 30.01.2002). W Stanach Zjednoczonych w ciągu trzech pierwszych lat likwidowanych jest około 30%, ale ponad 10 lat funkcjonuje jedynie 25% wszystkich przedsiębiorstw (por. E. Altman: *Corporate financial distress and bankruptcy*. Wiley, New York 1996, s. 18).

⁵ I. Dryll: *Fenomen „małej” restrukturyzacji*. „Nowe Życie Gospodarcze” 2001, nr 18, s. 29.

1. Czynniki sprzyjające i ograniczające powstawanie przedsiębiorstw w Szczecinie

J. Hozer⁶ poszukując norm proporcji gospodarczych wykorzystywanych w procesach analiz, diagnoz i prognoz, wykrył, a następnie udowodnił, pewną zależność między liczbą gospodarstw domowych a liczbą przedsiębiorstw działających na danym rynku. Okazuje się bowiem, że dla dobrego rozwoju przedsiębiorczości na każde przedsiębiorstwo w prawidłowo zorganizowanej gospodarce⁷ przypada od czterech do pięciu gospodarstw domowych. Jeżeli zatem na koniec 2001 roku liczba ludności w Szczecinie wynosiła 415 576⁸ osób i przyjmując, że było to około 138,5 tys. gospodarstw domowych (przeciętnie 3 osoby w domu), to właściwa liczba firm, zgodnie z omawianą normą, dla naszego miasta powinna zawierać się w przybliżonych granicach 27 700–34 600. Od kilku lat obserwuje się jednak wyraźną tendencję rosnącą liczby przedsiębiorstw w Szczecinie, a ten dodatni przyrost spowodował, że dziś jest ich ponad 60 tys. Niezbędna liczba podmiotów prowadzących działalność społeczno-gospodarczą na terenie miasta została więc już dawno osiągnięta⁹, mimo to w Szczecinie przyrost podmiotów gospodarczych na tysiąc mieszkańców jest jeden z najwyższych wśród innych miast w kraju¹⁰.

Wśród głównych przyczyn powstawania nowych firm w początkowym okresie transformacji wymieniane były¹¹: podział i prywatyzacja firm państwowych, łatwość rejestrowania działalności gospodarczej, motywacja materialna,

Por. J. Hozer: *Poszukiwanie norm proporcji gospodarczych*. „Przegląd Statystyczny” nr 1-2, s. 9-14.

⁷ W cytowanym wyżej artykule J. Hozer badał relacje między liczbą gospodarstw domowych i liczbą firm w wybranych krajach, ale opisaną normę można stosować również w mikro-skali. W podobny bowiem sposób niezbędną liczbę firm dla miast i gmin byłego województwa szczecińskiego określały K. Biszof, M. Gazińska i B. Lasota. *Małe firmy w województwie szczecińskim*. Red. J. Hozer. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 1994, s. 155-160.

⁸ Wszystkie dane statystyczne wykorzystane w artykule, o ile nie wskazano inaczej, pochodzą z publikacji *Raport o stanie miasta Szczecina*. Biuro Strategii i Rozwoju Miasta, Szczecin 2002

⁹ Zgodzić się można z J. Hozerem, że obecna liczba przedsiębiorstw w Szczecinie znacznie przekracza chłonność miejscowego rynku (por. *Raport o Szczecinie*. Dodatek do „Gazety Wyborczej” z 23.02.2001, s. 10).

¹⁰ Por. *Raport o stanie miasta...*, s. 277.

¹¹¹¹ *Badanie rentowności...*, s. 152-153.

potrzeby samorealizacji, kreatywności i niezależności czy utrata pracy i zarazem brak miejsc pracy w zakładach uspołecznionych. Zdecydowana większość z wymienionych przyczyn, w przekonaniu autora artykułu, ma zastosowanie również obecnie. Jedynie podział czy prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych nie odgrywają już znaczącej roli, ponieważ do sektora prywatnego należy dziś ponad 96,5% wszystkich podmiotów prowadzących działalność w Szczecinie. Z kolei problem braku miejsc pracy nie dotyczy aktualnie już tylko zakładów uspołecznionych¹². Obawy budzi jednak pogarszająca się ostatnio sytuacja na szczecińskim rynku pracy. Od roku 1998 wyraźnie wzrasta bowiem liczba bezrobotnych oraz ich udział wśród osób czynnych zawodowo (por. tabelę 1).

Tabela 1

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w Szczecinie

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Liczba bezrobotnych	14 418	12 750	7979	8032	11 637	16 365	21 420	28 162	29 423	27 605
Stopa bezrobocia (%)	6,7	5,9	3,9	3,4	5,8	8,3	11,0	14,7	16,2	15,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Niepokojący jest ponadto fakt, że spośród wszystkich (dla przykładu) 21 420 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2001 roku w Szczecinie aż 70% stanowiły osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)¹³. Wydaje się, że właśnie osobom w tym wieku sygnalizowane wyżej potrzeby samorealizacji i niezależności czy motywacja materialna powinny być najbliższe. Należy

¹² W 2001 r., oprócz Stoczni Szczecińskiej SA 98 zakładów zgłosiło zamiar zwolnień grupowych, a z danych Urzędu Statystycznego w Szczecinie wynika, że w tym samym roku zlikwidowanych zostało 4045 przedsiębiorstw (w tym 4012 prywatnych).

¹³ Z prognoz M. Gazińskiej wynika, że o ile jeszcze do 2005 r. należy się spodziewać w Szczecinie średniego rocznego wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym rzędu 1700 osób, o tyle już w kolejnych latach kategoria ta zacznie się znacznie obniżać (średnio rocznie o blisko 2,5 tys.). M. Gazińska: *Analizy, diagnozy oraz prognozy wybranych procesów demograficznych w Szczecinie*. W: *Metody ilościowe...*, s. 203.

zatem wierzyć, że odpowiednie działania instytucji aktywizujących szczeciński rynek (na przykład realizowane programy, świadczone usługi poradnictwa zawodowego Urzędu Pracy, doradztwo i szkolenia Inkubatora Przedsiębiorczości, wsparcie finansowe udzielane osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą przez Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości czy pomocne informacje Szczecińskiego Parku Technologicznego) spowodują, że część z osób dziś bezrobotnych wyszuka jeszcze niszę rynkową dla własnego interesu lub ewentualnie znajdzie zatrudnienie w małych czy średnich firmach usługowych (handlowych, gastronomicznych, remontowo-naprawczych itp.). Tego typu działalność wydaje się być najlepszym przykładem z uwagi na duże możliwości absorpcyjne bezrobotnych przez sektor usług.

W opublikowanym w 2002 roku *Raporcie o stanie miasta Szczecina*, porównano lokalną gospodarkę z innymi w kraju, zwracając uwagę na wiele rodzimych atutów. Część z nich, w przekonaniu autora artykułu, można traktować jako czynniki sprzyjające powstawaniu przedsiębiorstw¹⁴:

- a) wśród wszystkich miast wojewódzkich osoby zamieszkałe w Szczecinie charakteryzują się jednym z najwyższych poziomów wykształcenia, a przy tym są wszechstronnie wykwalifikowaną siłą roboczą;
- b) w ostatnich kilku latach wśród mieszkańców wykształciły się takie specyficzne cechy, jak przedsiębiorczość¹⁵, aktywność zawodowa i zdolności adaptacyjne;
- c) występuje korzystne środowisko dla prowadzenia działalności gospodarczej;
- d) większość gruntów komunalnych ma uregulowany status prawny;
- e) położenie geograficzne oraz potencjał gospodarczy wraz z dobrze ukształtowanym zapleczem naukowo-badawczym stwarzają miastu duże możliwości¹⁶;

¹⁴ . *Raport o stanie miasta...*, s. 277-282.

¹⁵ .Przedsiębiorczość osób fizycznych, mierzona wskaźnikiem osób prowadzących indywidualną działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców, w 1995 r. sytuowała Szczecin na wysokiej pozycji w kraju: Warszawa - 716, Poznań - 870, Gdańsk - 533, Szczecin - 723, www.szczecin.pl/CD/8_pl/conditions_2.htm.

¹⁶ W sporządzonym przez Centrum Badań Regionalnych rankingu potencjału rozwojowego polskich powiatów w 2002 r. Szczecin zajął wysokie piąte miejsce (wyprzedziły go jedynie Sopot, Kraków, Poznań i Wrocław). W analizie brano pod uwagę aktywność gospodarczą i oby-

- f) w ocenie Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, analizującego ryzyko i atrakcyjność inwestycyjną miast, Szczecin ma wysoką dostępność komunikacyjną;
- g) na jeden sklep przypadało w Szczecinie w 2000 roku 81 osób, przy średniej dla województwa - 79 osób, i dla kraju - 89 osób.

Poważnym ograniczeniem dla powstawania przedsiębiorstw w Szczecinie jest odpływ ludności z miasta¹⁷. Jest to o tyle niekorzystne zjawisko, że szczególnie ludzie młodzi, dobrze wyedukowani¹⁸, zamiast emigrować do innych, większych ośrodków (jak na przykład Warszawa czy Poznań), mogliby pozostać w mieście i swoją wiedzą, pomysłami i działaniem wspierać rozwój lokalnej przedsiębiorczości¹⁹. Patrząc na ten problem z innej strony, należy stwierdzić, że ludność odpływająca poza miasto zmniejsza liczbę potencjalnych klientów i zarazem powoduje spadek zapotrzebowania na oferowane przez miejscowych przedsiębiorców dobra, przez co maleje rentowność funkcjonujących na szczecińskim rynku firm. Trzeba bowiem podkreślić, że do 1998 roku systematycznie wzrastały zarówno przychody ogółem jak i przychody ze sprzedaży wyrobów i usług firm w Szczecinie²⁰. Ich gwałtowne załamanie w następnym roku sprawiło, że już w 1999 roku wynik finansowy ogółem (brutto i netto) podmiotów prowadzących tu działalność gospodarczą był ujemny²¹. Kolejne lata nie przyniosły żadnej poprawy, a w 2001 roku w porównaniu do ubiegłych

watelską miejscowej ludności, jakość lokalnej infrastruktury oraz zdolność do przyciągania nowych mieszkańców (por. www.cbr.netoskop.pl/rozwój-powiatow.php).

¹⁷ Por. *Raport o stanie miasta...*, s. 282.

¹⁸ „Na terenie Szczecina ma siedzibę czternaście wyższych uczelni, w których w roku akademickim 2001/2002 studiowało 69 357 studentów” *ibidem*, s. 151).

¹⁹ M. Gazińska zwraca uwagę, że w porównaniu z innymi miastami w Polsce proces starzenia się ludności Szczecina jest dużo szybszy i w najbliższych latach należy oczekiwać dalszego spadku liczby jego mieszkańców (por. M. Gazińska: *Analizy, diagnozy...*, s. 180, 213).

²⁰ Por. Materiały robocze do prac nad Strategią Rozwoju Szczecina: *Wizerunek statystyczny i uwarunkowania rozwoju miasta*. Umbrella, Warszawa-Szczecin 2000, s. 18-19.

²¹ Z badań A. Lozano, analizującego kondycję szczecińskich firm, wynika, że w 1999 r. Szczecin jako jedyne duże miasto w Polsce miał ujemny wskaźnik rentowności, a przychód) przedsiębiorstw ogółem były dużo niższe niż np. w Poznaniu, Gdańsku, Krakowie czy Warszawie (por. *Szczecin*. „Gazeta Wyborcza” z 21.11.2001, s. 1). Interesujące wyniki badań rentowności szczecińskich firm można znaleźć również w J. Hozer, W. Tarczyński, I. Markowicz: *Badanie progno rentowności w małych firmach Szczecina*. „Wiadomości Statystyczne” 1996, nr 8, s. 75-83.

lat, strata brutto i netto była najwyższa (najgorsza sytuacja występuje w sektorze prywatnym)²².

Do ważniejszych czynników ograniczających powstawanie przedsiębiorstw w Szczecinie można również zaliczyć²³:

- niestabilne uregulowania prawne,
- zmieniające się warunki gospodarcze,
- wysoką cenę kredytu i wymagania stawiane przez banki co do wysokiego zabezpieczenia,
- wysokie koszty stałe prowadzenia działalności,
- niewielki popyt wewnętrzny,
- silną konkurencję na rynku,
- brak zaufania do potencjalnych partnerów gospodarczych i trudności z ustaleniem ich wiarygodności,
- niejasność przepisów podatkowych,
- brak lub ograniczony dostęp do informacji o działaniach gospodarczych władz lokalnych,
- brak własnego lokalu lub wysokie czynsze najmu, jak na możliwości finansowe wielu potencjalnych przedsiębiorców,
- rozbudowaną biurokrację.

2. Rola władz lokalnych w promowaniu przedsiębiorczości

Autorzy publikacji *Wspieranie przedsiębiorczości przez samorząd terytorialny* w swoich rozważaniach zwracają uwagę na wiele mankamentów w działaniach władz samorządowych na rzecz powstających na danym rynku czy już na nim funkcjonujących firm. Zaliczono do nich między innymi²⁴:

²² Por. *Raport o stanie miasta...*, s. 49.

²³ Por. I. Markowicz, E. Putek: *Diagnoza firm „mikro” w Szczecinie*. „Wiadomości Statystyczne” 2002, nr 6, s. 64-66.

²⁴ *Wspieranie przedsiębiorczości przez samorząd terytorialny*. Red. W. Misiąg. Polska Fundacja Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Warszawa 2000, s. 131-133.

- a) niewłaściwą strukturę dochodów jednostek samorządu terytorialnego w głównej mierze uzależnioną od transferu środków z budżetu państwa, często mających postać dotacji celowych (przeznaczone są one na finansowanie zadań bieżących oraz na inwestycje często narzucane odgórnie, szczególnie w przypadku realizacji określonych regionalnych programów rozwojowych)²⁵;
- b) nieprecyzyjne reguły prowadzenia akcji promocyjnych oraz podejmowania wspólnie z innymi instytucjami różnego rodzaju inicjatyw wspierających lokalną przedsiębiorczość, co prowadzić może do nadmiernego finansowania tego typu działań lub odwrotnie, do odstępowania czy zaniechania takich wydatków;
- c) restrykcyjne przepisy regulujące możliwość zaciągania kredytów i pożyczek przeznaczonych na inwestycje infrastrukturalne;
- d) zbyt silnie powiązaną kwestię wspierania przedsiębiorczości z walką z bezrobociem (zwraca się tu przede wszystkim uwagę na powszechnie stosowane prace interwencyjne i roboty publiczne, które w ogólnym rozliczeniu okazują się mało skuteczne i nieefektywne).

W cytowanym opracowaniu podkreśla się jednak, że obowiązujący obecnie w Polsce stan prawny umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego stosowanie szerokiego wachlarza instrumentów prowadzących do aktywnego wspierania przedsiębiorczości. Instrumentarium to podzielono na dwie części. Pierwsza z nich ma charakter dochodowy, a druga wydatkowy.

Do grupy **instrumentów dochodowych** zalicza się różne zwolnienia, ulgi, obniżenia, odroczenia, rozłożenia na raty, a nawet umorzenia lub zaniechania poboru podatków i opłat lokalnych (w tym podatków od nieruchomości, od środków transportowych czy opłaty targowej). W zależności od przyjętych założeń dotyczących uprawianej polityki, władze samorządowe mogą bowiem według uznania obniżać stawki podatkowe, których górne pułapy często narzucają przez Ministerstwo Finansów. Z cytowanego w tym artykule raportu²⁶

²⁵ W budżecie Szczecina w 2001 r. udział subwencji i dotacji związanych z realizacją zadań własnych i zleconych wynosił 51,5%, podatków i opłat lokalnych - 19,2%, wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych - 16,8%, dochodów majątkowych - 8,4%, a pozostałe 4,1% stanowiły środki z innych źródeł (por. *Raport o stanie miasta...*, s. 243).

²⁶ *Ibidem*, s. 245.

wynika, że już od kilku lat wyraźnie rosną wpływy do budżetu miasta Szczecin z tytułu podatków i opłat lokalnych. Ciągłej analizie należy poddawać jednak wysokość i strukturę tych wpływów.

Instrumenty o charakterze wydatkowym obejmują wszelakie działania informacyjno-promocyjne oraz finansowe wsparcie dla organizacji promujących rozwój regionalny i lokalną przedsiębiorczość, ale w głównej mierze dotyczą nakładów inwestycyjnych. Szczególnie te ostatnie, odpowiednio ukierunkowane i zaplanowane, niewątpliwie przyczynić się mogą do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej i podniesienia jakości życia mieszkańców. Rezultaty takich inwestycji (na przykład infrastrukturalnych) mogą być również istotnym czynnikiem przyciągającym do miasta kapitał obcy. Z prognoz zbudowanych do 2020 roku dla Szczecina²⁷ wynika, że w ciągu najbliższych siedmiu lat poziom nakładów inwestycyjnych diametralnie się obniży, a najgorsza sytuacja będzie w latach 2009-2011 (wówczas, jak wynika z cytowanych prognoz, zapisane w budżetach kwoty przeznaczane na inwestycje nie przekroczą kilku milionów złotych). Przewiduje się, że dopiero od 2012 roku znaczną wzrastać wydatki przeznaczone na omawiane cele. Zwraca się jednak uwagę na fakt, że w całym okresie, którego dotyczy prognoza, a więc do 2020 roku, „wolne środki na inwestycje w ramach danego roku są relatywnie za niskie, aby zrealizować niezbędne i pilne potrzeby Miasta w zakresie inwestycji”²⁸. Władze lokalne powinny ubiegać się więc o środki pieniężne z funduszy zewnętrznych i dołożyć wszelkich starań w poszukiwaniu obcych inwestorów (krajowych lub zagranicznych), szczególnie tych z dużym kapitałem i tworzących nowe miejsca pracy.

Fundamentalnym dokumentem określającym aktualne kierunki działań władz lokalnych w Szczecinie na rzecz przedsiębiorczości jest uchwała Rady Miasta Szczecina nr XXV/657/2000 podjęta 29 maja 2000 roku²⁹. Przyjęto w niej założenia polityki miasta wobec małych i średnich przedsiębiorstw, a przecież właśnie firmy tego sektora zdecydowanie dominują dziś na rynku. Z cytowanego dokumentu wynika, że Rada Miasta, powierzając wykonanie

²⁷ *Ibidem*, s. 248.

²⁸ *Ibidem*.

²⁹ Por. www.szczecin.pl/prawo/rada/2000/ur657_2000.html.

konkretnych wytycznych Zarządowi Miasta Szczecina, docenia rolę małych i średnich przedsiębiorstw w prawidłowym rozwoju gospodarczym aglomeracji oraz fakt, że odpowiednio wspomagane mogą prowadzić do poprawy sytuacji mieszkańców. Aktywność gospodarcza społeczności lokalnej jest podstawą jej sukcesów i osiągnięć, a ponadto ożywia miejscowy rynek pracy i jest skutecznym narzędziem walki z bezrobociem. Strategicznie polityka władz miasta przejawia się zatem w dążeniu do trwałego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zwiększania dochodów mieszkańców i podnoszenia standardu ich egzystencji. Zgodnie z obowiązującym prawem i w ramach uprawnień ustawowych, Rada Miasta i Zarząd Miasta zobowiązują się do kreowania korzystnych warunków do podejmowania i prowadzenia przez dłuższy czas działalności gospodarczej, wspierania różnego rodzaju inicjatyw gospodarczych oraz aktywnego uczestnictwa w procesie tworzenia nowych, ale zarazem utrzymywania dotychczasowych miejsc pracy. W stosunku do małych i średnich przedsiębiorstw nadrzędnym celem polityki władz miasta Szczecin jest stworzenie sprzyjających warunków do powstawania i funkcjonowania oraz pełnego wykorzystania potencjału rozwojowego sektora MSP.

Niezwykle ważnym zagadnieniem jest koordynowanie i monitoring założonych działań. Zadaniem tym ma się zajmować specjalnie powołany Zespół Konsultacyjno-Opiniujący ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Udzielaniem poręczeń realizacji zobowiązań finansowych docelowo ma się zajmować Szczeciński Fundusz Poręczeń Kredytowych. Z kolei wszelkich informacji niezbędnych do założenia własnej firmy i rozpoczęcia działalności gospodarczej udziela zainteresowanym osobom Punkt Konsultacyjno-Prawny. Z punktu widzenia polityki miasta wobec przedsiębiorczości istotna jest również działalność innych instytucji i organizacji, a w szczególności prowadzona przez Powiatowy Urząd Pracy, Szczeciński Park Technologiczny i Regionalną Agencję Promocji Turystyki.

Innym, ważnym dokumentem, na który należy zwrócić uwagę, jest, przyjęta 6 maja 2002 roku przez Radę Miasta, Strategia Rozwoju Szczecina. Ze względu na szczególną wagę dla rozwoju miasta, wśród trzech priorytetowych dla rozwoju gospodarczego Szczecina celów wymieniano rozwinięty sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Podkreśla się przy tym, że właśnie szczególnie określone cele gospodarcze mają decydować o tempie i jakości przemian

zachodzących w Szczecinie, a tym samym ich osiągnięcie w głównej mierze determinować będzie dalszy rozwój miasta.

Podsumowanie

W artykule sprecyzowano czynniki determinujące powstawanie przedsiębiorstw w Szczecinie i scharakteryzowano wybrane działania władz lokalnych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w mieście. Liczba ponad 60 tys. przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w Szczecinie wydaje się być wystarczająca dla tej aglomeracji. Dalsze zakładanie i funkcjonowanie mikro w małych przedsiębiorstw zależy nie tylko od szans i zagrożeń stwarzanych przez rynek, lecz także od pomocy i wsparcia udzielanego przez władze publiczne

DIE BEDINGUNGEN FUR DIE ENTWICKLUNG DER UNTERNEHMUNGSLUST AM BEISPIEL VON DER STADT STETTIN

Zusammenfassung

In dem Artikel wurde auf die Faktoren hingewiesen, die die Bildung der neuen Firmen in Stettin unterstützen oder beschränken. Die Grundung und Funktionierung der kleinen Unternehmen ist nicht nur von den Entwicklungschancen auf dem Markt, sondern von der Hilfe und Unterstützung der lokalen Verwaltungsbehörden abhängig.

Übersetzt von Rafał Klóska